

**staat inbreuk op
privacy niet in
verhouding tot doel
van fraudebestrijding ?**

**concrete toepassing
zal altijd twistpunt
blijven**

om informatie bij financiële instellingen in te winnen en het grondwettelijk (en tevens door internationaalrechtelijke bepalingen) beschermd recht op privéleven, onbetwistbaar een bron van betwisting en ongerustheid is op het 'fiscale veld'.

Het hof herformuleerde de voorgestelde prejudiciële vraag als volgt: «Schenden artikel 55 en artikel 56 van de Wet houdende diverse bepalingen dd. 14 april 2011 ... het recht op privéleven zoals vervat in artikel 22 van de Belgische Grondwet, eventueel in samenhang gelezen met artikel 8 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en met artikel 16 van het Verdrag op de Werking van de Europese Unie, doordat zowel de wettekst van artikel 322, § 2 WIB, die ingevoegd wordt middels artikel 55, als de wettekst van artikel 333/1, § 1 WIB, die ingevoegd wordt middels artikel 56, onvoldoende precies geformuleerd en onevenredig zijn met het daarin nagestreefde doel, in die zin dat de invoeging van de betrokken zinsneden niet noodzakelijk is voor, noch proportioneel is met de legitieme doelstelling van de bestrijding van de fiscale fraude?».

Het laatste woord is dan ook aan het Grondwettelijk Hof over de grondwettelijkheid van de opheffing van het bankgeheim. Maar wat het Hof ook oordeelt op het principiële vlak, de *concrete invulling* van de toepassingvoorwaarden van die onderzoeksmaatregel zal in elke individuele procedure ook onmiddellijk het voorwerp kunnen blijven uitmaken van een controle door de rechtbanken (al dan niet in kort geding).

korte berichten

Bijzondere bijdrage van 1,5 % op premies van hogere aanvullende pensioenen

Chantal HENDRICKX advocaat Vandendijk & Partners advocaten/avocats

De programmawet van 22 juni 2012 (BS 28 juni 2012) voert ook een «bijzondere sociale zekerheidsbijdrage aanvullende pensioenen» in, zowel in de sociale zekerheid voor werknemers als in het stelsel van het sociaal statuut der zelfstandigen.

Plafonnering 80 %-regel uiteindelijk verworpen

In het kader van de begroting voor 2012 werden een aantal ingrijpende maatregelen op het vlak van de aanvullende pensioenen aangekondigd (zie *Fisc. Act. 2011, 43/9*). Eén daarvan was een plafonnering van de 80 %-regel. Concreet zouden de werkgeversbijdragen in een aanvullend pensioenplan maar fiscaal aftrekbaar zijn als ze recht geven op een aanvullend pensioen dat, samengevoegd met het wettelijk pensioen, het niveau van het hoogste overheidspensioen niet overschrijdt.

Die beperking van de 80 %-grens bleek echter moeilijk uitvoerbaar. In plaats van de fiscale aftrek van de opbouw van hoge aanvullende pensioenen te beperken, heeft de wetgever met de programmawet van 22 juni 2012 nu een bijzondere socialezekerheidsbijdrage ingevoerd op diezelfde hoge pensioenbijdragen of -premies. Het tarief daarvan is 1,5 % per jaar. Men spreekt ook van de 'Wyninckxbijdrage', naar de zgn. wet Wyninckx (art. 39e wet van 5 augustus 1978 houdende economische en budgettaire hervormingen), die het maximumambtenarenpensioenen bepaalt.

Overgangsregeling tot 2015

Er is wel een overgangsregeling. De definitieve regeling treedt in werking «ten laatste» op 1 januari 2016 – eventueel vroeger als de 'databank tweede pijler' al eerder de nodige gegevens kan aanleveren.

Tot die datum zal de bijzondere socialezekerheidsbijdrage 'aanvullende pensioenen' van 1,5 % verschuldigd zijn zodra de bijdragen en/of premiestortingen voor de opbouw van een aanvullend pensioen voor een werknemer het drempelbedrag van € 30 000 overschrijden. Dat bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd. Door die vrij hoge drempel zullen in de praktijk vooral top-kaderleden getroffen worden.

Vanaf 1 januari 2016 zal de bijzondere socialezekerheidsbijdrage 'aanvullende pensioenen' verschuldigd zijn van zodra de som van het wettelijk pensioen en de aan-

**hoogste
overheidspensioen was
(en blijft) norm**

**sociale bijdrage i.p.v.
verstrenging 80 %-regel**

**als stortingen >
€ 30 000**

**vanaf 2016 : pensioen >
pensioendoelstelling**

vullende pensioenen van de werknemer waarvoor de bijdragen en/of premies worden betaald, de pensioendoelstelling overschrijdt.

De regering gaat ervan uit dat om een aanvullend pensioen van € 72 000 per jaar (het hoogste ambtenarenpensioen) te kunnen uitkeren, een premie van ongeveer € 30 000 nodig is. Tot 31 december 2015 bepaalt dus de premie of men bijdrageplichtig is. Vanaf 1 januari 2016 zal men kijken naar het opgebouwde pensioen zelf, in de vorm van een maandelijks rente. Dat wordt vergeleken met de 'doelstelling', die overeenstemt met het (geïndexeerde) hoogste ambtenarenpensioen.

Regeling voor werknemers tot 2015

De werkgever moet de bijzondere socialezekerheidsbijdrage aanvullende pensioenen van 1,5 % betalen op het gedeelte van de premies of bijdragen dat op jaarbasis het bedrag van € 30 000 overschrijdt (*Parl. St. Kamer 2011-12, nr. 2198/1, 18 en 22*).

**1,5 % op deel boven
€ 30 000**

Dat drempelbedrag is te beoordelen per werkgever en per werknemer. Elke werkgever die vaststelt dat hij in een bepaald jaar voor een werknemer een totaal aan bijdragen en/of premiestortingen voor aanvullende pensioenopbouw betaalt dat die drempelwaarde overschrijdt, is in het vierde kwartaal van dat jaar de bijzondere socialezekerheidsbijdrage 'aanvullende pensioenen' verschuldigd aan de RSZ.

Voor het bepalen van het totaal aan bijdragen en/of premiestortingen moet rekening gehouden worden met elke vorm van storting die bijdraagt tot de opbouw van het aanvullende pensioen, ongeacht de benaming of wijze van storting. Dat betekent dat rekening moet worden gehouden met de premies en/of bijdragen voor het eigenlijke pensioenluik maar ook voor een overlijdensdekking, waaronder ook de werknemerspremie die ingehouden worden op het loon van de werknemers, alsmede met eventuele pensioenregelingen op sectorniveau. Premies en/of bijdragen voor dekkingen bij arbeidsongeschiktheid, hospitalisatie e.d.m. tellen echter niet mee.

**collectieve plannen :
aangroei telt, niet
premie**

Er is een specifieke regeling voor de situatie waarin de premies of bijdragen niet individualiseerbaar zijn. Sommige collectieve pensioenplannen voor werknemers worden immers beheerd volgens collectieve kapitalisatie, zodat onmogelijk is vast te stellen voor welke werknemer de drempel overschreden is. In zulk geval wordt voor het bepalen van de inningsgrondslag van de bijzondere bijdrage 'aanvullende pensioenen' rekening gehouden met de aangroei op jaarbasis van de verworven reserve van de aangeslotene in plaats van met de premie (art. 24 programmawet). In een koninklijk besluit zal de berekeningswijze verder worden gespecificeerd.

De 4,4 %-premietaks alsmede de 8,86 % RSZ-bijdrage op de werkgeverspremie of -bijdrage maken geen deel uit van de heffingsgrondslag van de bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen.

vanaf 1 januari 2012

De bijzondere socialezekerheidsbijdrage voor aanvullende pensioenen van 1,5 % is van toepassing met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2012 (art. 25 programmawet van 22 juni 2012). De werkgever zal die moeten aangeven in de RSZ-aangifte van het vierde kwartaal (te betalen uiterlijk 31 januari).

afteikbaar

De bijdrage is te kwalificeren als een socialezekerheidsbijdrage (*Parl. St. Kamer 2011-12, nr. 2198/1, 21*) en is dus principieel fiscaal aftrekbaar voor de werkgever, samen met de premies of bijdragen waarop ze betrekking heeft.

De pensioendatabank (Sigidis vzw) bezorgt aan de bevoegde inningsinstelling (de RSZ), zoals nu al het geval is, het bedrag van de bijdragen en/of premies die de pensioeninstellingen ontvangen hebben voor een bepaalde werkgever, uitgesplitst per pensioentoezegging waarvan de werkgever de inrichter is. De RSZ kan zo controleren of de werkgevers de juiste bedragen aangegeven en gestort hebben.

Ook voor zelfstandige bedrijfsleiders

Een rechtspersoon die ten gunste van een *zelfstandige bedrijfsleider* premies of bijdragen stort voor de opbouw van een aanvullend pensioen, is ook een bijzondere bijdrage verschuldigd als die bijdragen of premies de drempel van € 30 000 per jaar en per zelfstandige overschrijden (art. 28 programmawet van 22 juni 2012).

**zelfde regeling als voor
werknemers**

Het percentage van die bijdrage bedraagt ook 1,5 %. Ook hier komen zowel de premies voor de eigenlijke pensioenopbouw (dekking 'leven') als voor een overlijdensdekking in aanmerking, maar niet de premies ter dekking van arbeidsongeschiktheid

of hospitalisatie. In de overgangperiode tot 31 december 2015 zal ook geen rekening gehouden worden met het Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ). Vanaf 1 januari 2016 zullen alle aanvullende pensioenformules die voor zelfstandige bedrijfsleiders ter beschikking staan, in aanmerking komen.

Als een premie of bijdrage niet individualiseerbaar is, wordt er voor het bepalen van de inningsgrondslag van de bijdrage rekening gehouden met de aangroei van de individuele verworven reserves van de aangeslotene. Een KB zal de berekeningswijze van de inningsgrondslag verder specificeren. De premietaks van 4,4 % maakt alvast geen deel van de heffingsgrondslag. Ook op al die punten loopt de regeling dus volledig gelijk aan die voor werknemers.

**vennootschap betaalt
aan RSVZ vóór eind
van elk jaar**

De bijzondere bijdrage is van toepassing vanaf 1 januari 2012. Elke rechtspersoon (vennootschap) gaat voor elk bijdragejaar na of het bedrag aan bijdragen of premies die hij stort in de loop van dat jaar ten gunste van de zelfstandige bedrijfsleider, de drempel overschrijdt. Is dat het geval, dan moet de rechtspersoon ten laatste op 31 december van dat jaar de bijzondere bijdrage op het gedeelte van de bijdragen of premies dat die drempel overschrijdt, betalen aan het Rijksinstituut voor de Sociale Verzekeringen der Zelfstandigen (RSVZ). De bijdrage zal moeten worden gestort op een specifiek daarvoor door het RSVZ geopende rekening.

procedureregels in wet

De procedureregels voor de bijdrage voor zelfstandige bedrijfsleiders zijn specifiek (de bijdrage voor werknemers valt onder art. 28 e.v. wet van 27 juni 1969). Op het gedeelte van de bijdrage dat niet tijdig betaald is, wordt een verhoging toegepast van 1 % per maand vertraging, vanaf de derde kalendermaand vertraging. Die verhoging wordt toegepast tot en met de maand waarin de rechtspersoon de verschuldigde bijdrage betaald heeft, of waarin een gerechtelijke procedure is ingeleid, of waarin aan de rechtspersoon een dwangbevel met bevel tot betaling van de verschuldigde bijdragen is betekend. Het RSVZ wordt belast met de invordering. De verjaringstermijn voor de invordering van de bijzondere bijdrage is vijf jaar, vanaf 1 januari van het jaar dat volgt op het bijdragejaar. De programmawet somt de manieren waarop die verjaring kan worden gestuit, op (art. 28 § 3 8e lid). Die procedureregels zijn overigens niet specifiek voor de overgangperiode maar blijven ook onder de definitieve regeling bestaan.

**verjaringstermijn van
vijf jaar**

Merk op dat de bijdrage 'aanvullende pensioenen' een uitzondering vormt op de regel dat de zelfstandige bedrijfsleider in principe de schuldenaar is van de sociale bijdragen (art. 30 § 2 programmawet).

De pensioeninstelling of de verzekeringsmaatschappij is verplicht om het RSVZ de informatie die nodig is voor de toepassing van de bijzondere bijdrage, aan te leveren als zij premies of bijdragen ontvangt die aanleiding geven tot het verschuldigd zijn van de bijdrage. Zo kan de RSVZ controleren of de bijdrage correct betaald is.

afteikbaar

In de wet staat uitdrukkelijk dat de bijzondere bijdrage van dezelfde aard is als de bijdragen die verschuldigd zijn ter uitvoering van de sociale wetgeving (art. 28 § 4 1e lid). De bijdrage is dus fiscaal aftrekbaar.

Definitieve regeling vanaf 1 januari 2016

Vanaf 1 januari 2016 is dan de definitieve regeling van toepassing. Tegen dan zou de pensioendatabank van de tweede pijler helemaal operationeel moeten zijn, waardoor de overheid over de nodige gegevens zal beschikken om het definitieve systeem werkbaar en controleerbaar te maken (zie ook *Fisc. Act. 2012, 26/8*).

**bijdrage van 1,5 % als
som van wettelijk en
aanvullend pensioen
boven grens**

Als een werkgever of een sectorale pensioenrichter ten gunste van een werknemer of als een rechtspersoon ten gunste van een zelfstandige bedrijfsleider, in het bijdragejaar rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen en/of premies stort voor de opbouw van een aanvullend pensioen, en als op 1 januari van dat jaar voor die werknemer of zelfstandige bedrijfsleider de som van het wettelijk en het aanvullend pensioen de pensioendoelstelling overschrijdt, is de werkgever of de sectorale pensioenrichter dan wel de rechtspersoon een bijzondere bijdrage verschuldigd van 1,5 %.

Daartoe zal de op 1 januari van elk jaar al opgebouwde pensioenreserve in de tweede pijler (d.w.z. met inbegrip van pensioenregelingen bij vroegere werkgevers en met inbegrip van VAPZ en RIZIV-regelingen enz.) omgezet worden in een fictieve maandrente. Daarbij wordt dan het maximale wettelijk pensioen in het werknemers- en/of zelfstandigenstatuut opgeteld en vervolgens vermenigvuldigd met

een loopbaanbreuk (N/45). Als het resultaat van die bewerking groter is dan het 'basisbedrag' (d.i. het maximumambtenarenpensioen, zoals vermeld in art. 39 wet van 5 augustus 1978) vermenigvuldigd met dezelfde loopbaanbreuk (dat is de 'doelstelling' – art. 26 § 3 3° en 6° programmawet), dan is de bijzondere bijdrage verschuldigd op de premies die de werkgever of de vennootschap betaalt (merkwaardig genoeg zegt de wet hier niet – in tegenstelling tot de overgangsregeling – dat de bijdrage alleen verschuldigd is op het excedent van de premie).

Voor de andere pensioenmaatregelen uit de programmawet: zie p. 6 en *Fisc. Act.* 2012, 26/1 en 26/8.

Agenda

- 03.08 RSZ**
03.08: Storting van het eerste voorschot voor het 3e kwartaal 2012, gelijk aan 30 % van de voor het 3e kwartaal 2011 verschuldigde bijdragen (ondernemingen die het vorige kwartaal meer dan € 6 197,34 bijdragen betaald hebben)
- 10.08 Btw**
10.08: Aangifte van de verrichtingen van de maand juni 2012 of het 2e kwartaal 2012 (uitstel wegens zomerfaciliteiten – zie *Fisc. Act.* 2012, 25/8)
- 15.08 Bedrijfsvoorheffing**
15.08: Storting van de in juli ingehouden BV, verzending van de aangifte (werkgevers die jaarlijks meer dan € 36 600 BV betalen)
- Roerende voorheffing**
15.08: Betaling en aangifte voor de RV op inkomsten die toegekend zijn op 31 juli
- 20.08 Btw**
Indiening van de aangifte m.b.t. de handelingen van juli 2012 en betaling van de btw (aangiftetermijn verlengd tot 10 september; geen verlenging van de betalings-termijn – zie *Fisc. Act.* 2012, 25/8; de wettelijke datum van 20.8 is na te leven voor wie de terugbetaling van zijn creditsaldo vraagt)
Betaling van het eerste voorschot voor kwartaalaangevers (3e kwartaal 2012)
Intrastat-aangifte
- 30.08 Aangifte Ven. B., RPB en BNI/venn.**
De aangiften op papier moeten ingediend worden ten laatste op 30 augustus (zie *Fisc. Act.* 2012, 21/11). Wie indient via Biztax, heeft nog een kleine maand extra.
- Inwerkingtredingen**
Vanaf 1 augustus 2012 zijn nalatigheidsinteressen verschuldigd wegens laattijdige betaling van aan de bron ingehouden bijkomende heffingen m.b.t. roerende inkomsten (zie *Fisc. Act.* 2012, 25/8).
Ook twee andere maatregelen uit de laatste programmawet treden in werking op 1 augustus: de hogere beurstaks en de kortere termijn voor een successieaangifte (zie *Fisc. Act.* 2012, 25/7).
- bijkomende heffing
- successierechten :
kortere aangiftetermijn

colofon

Kernredactie: Bart Buelens (Senior Manager Ernst & Young), Mark Delanote (Alfa advocaten, docent VUB), Tom Jansen (Directeur Beleidscel Fraudebestrijding), Willy Maeckelbergh (Erevoorzitter Fiscale Hogeschool, Voorzitter IBC), Kristof Spagnoli (advocaat Eubelius), Joke Vanden branden (Alfa advocaten), Jan Verhoeye (De Deyne, Verhoeye Accountants en Belastingconsulenten), Yves Verdingh (Head of Tax BNP Paribas/Fortis), René Willems (Senior Counsel PwC). **Vaste medewerkers:** L. De Greef, F. Desterbeck, M. Govers, M. Maus, J. Opreel, L. Vandenberghe, P. Wille, e.a. **Oprichter AFT:** Albert Tiberghien (†). **Eindredactie:** Koen Janssens – koen.janssens@kluwer.be. **Online archief gratis** consulteerbaar op www.monkey.be. Vraag uw toegangscode aan de Kluwer klantenservice. **Fiscale Actualiteit** is een uitgave van Kluwer – www.kluwer.be. **Verantwoordelijke uitgever:** Hans Suijkerbuijk, Ragheno Business Park, Motstraat 30, B-2800 Mechelen. **Kluwer klantenservice:** tel. 0800 40 300 (gratis oproep) – +32 15 78 76 00 (vanuit het buitenland), fax 0800 17 529, e-mail: info@kluwer.be. ISSN: 2032-0892 © 2012 Wolters Kluwer Belgium NV. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

